

Українська медична стоматологічна академія

БІБЛІОТЕКА

Віртуальний бюлетень

*«Учений світового
рівня з Одеси»*

Безредка Олександр

Михайлович –

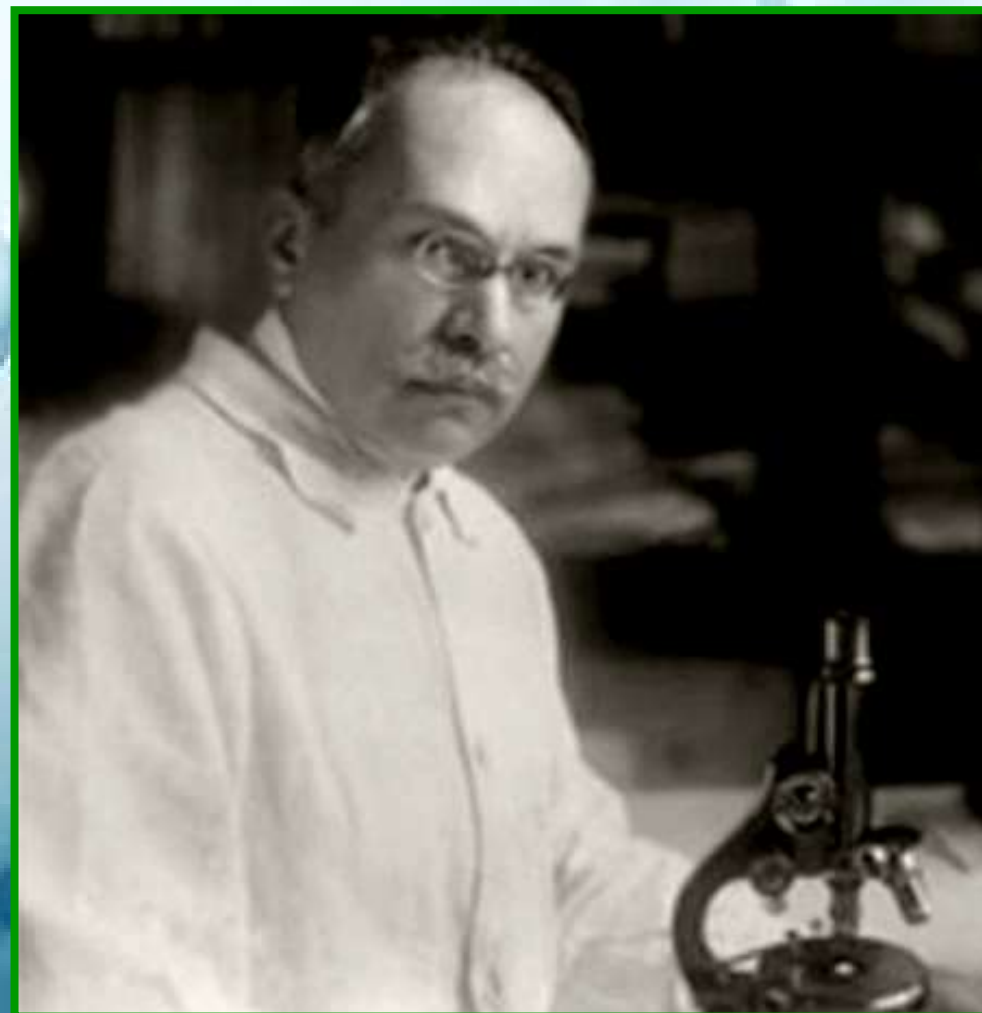
український

та французький

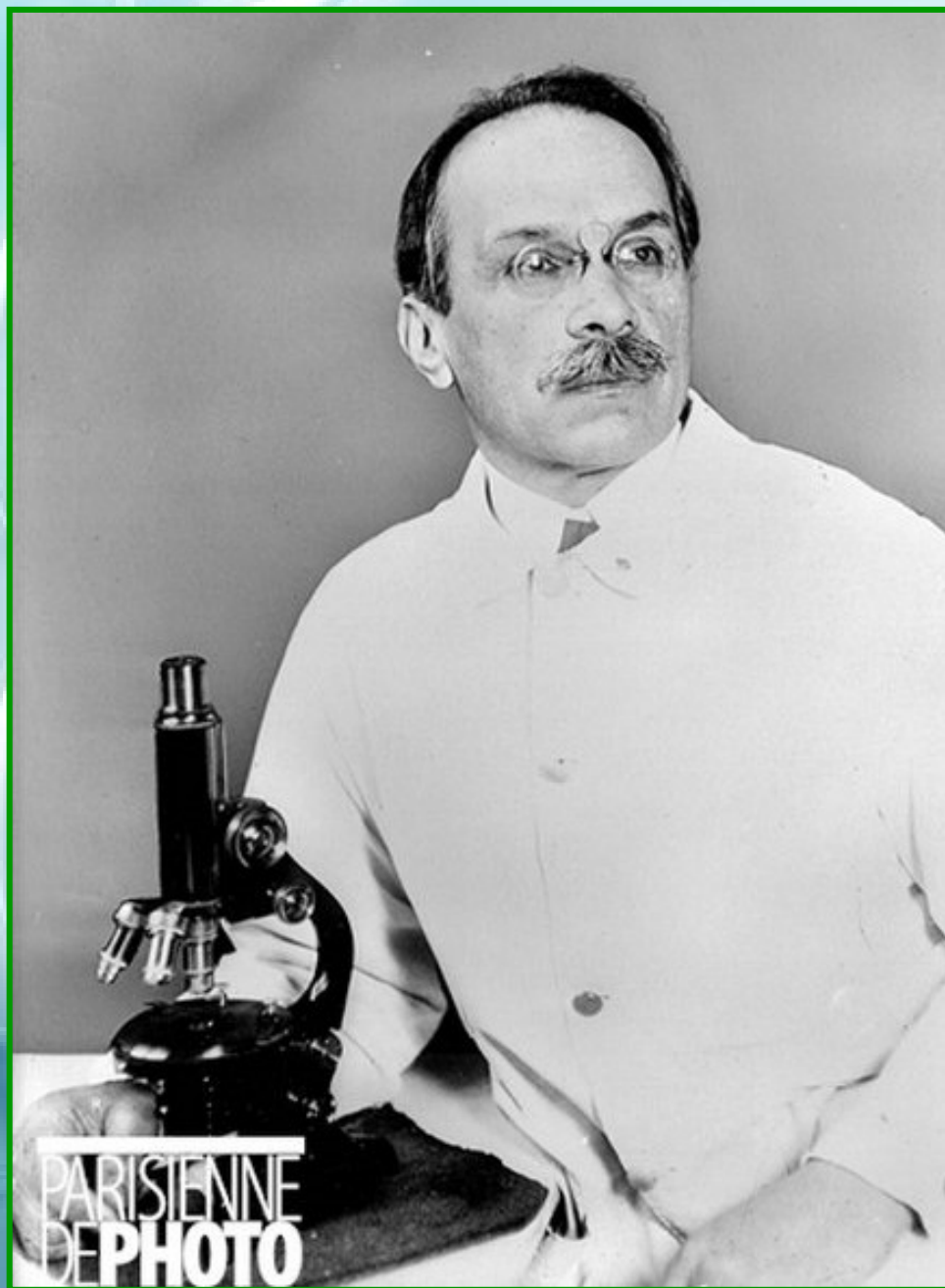
мікробіолог, імунолог,

до 150-річчя з дня

народження

Автор: Резутіна Т.Ю.

**Олександр Михайлович
Безредка – український
та французький
мікробіолог, імунолог,
який запровадив
термін
«анафілактичний шок»
і створив метод
десенсибілізації,
послідовник
Іллі Мечникова**

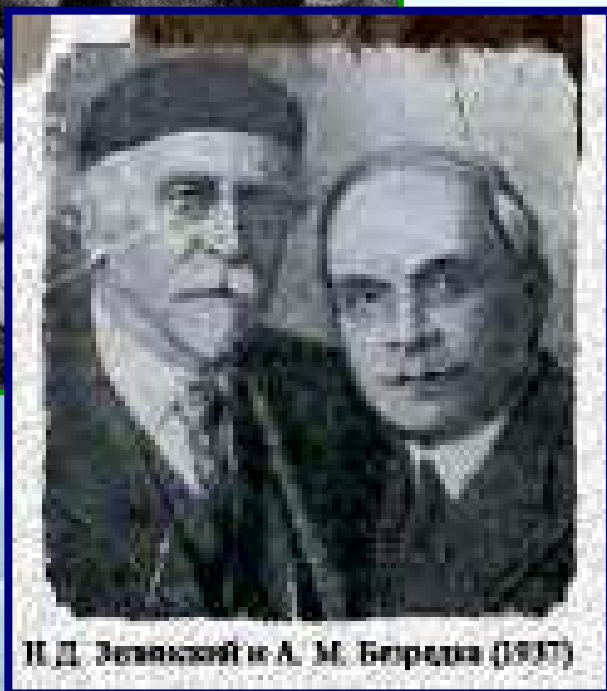
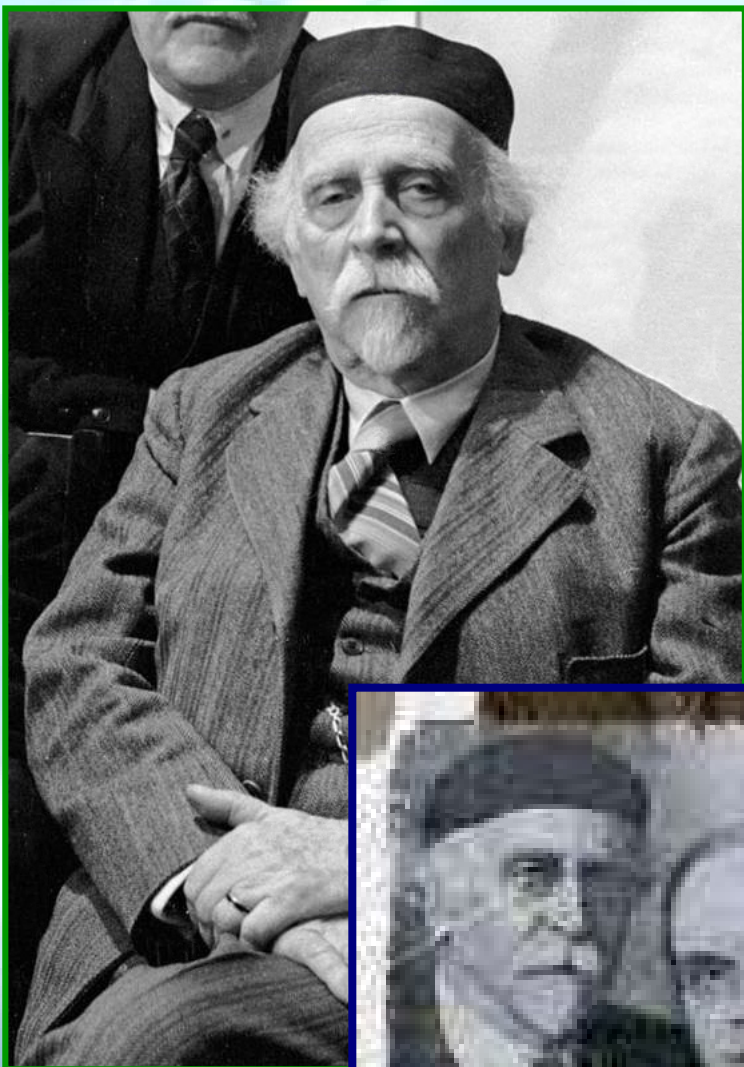
Досягнення:

- ▶ **Відкрив спосіб місцевої імунізації, який широко використовується для профілактики низки інфекційних захворювань.**
- ▶ **Вивчав механізми розвитку інфекцій в організмі, специфічність сприйнятливості до мікроорганізмів різними клітинами.**
- ▶ **Створив учення про рецептивні клітини й антивіруси.**
- ▶ **Виділив і дослідив ендотоксин черевнотифозної бактерії.**
- ▶ **Дослідив участь в імунітеті лейкоцитів, вивчав лейкотоксини та антилейкоцитарну сироватку.**
- ▶ **Розробив принципи десенсибілізації.**
- ▶ **Увів термін – анафілактичний шок.**
- ▶ **З'ясував роль нервової системи в розвитку анафілактичного шоку, розробив метод запобігання цьому шоківі при сироватковому лікуванні (метод Безредки).**
- ▶ **Вивчав способи боротьби зі злоякісними новоутвореннями; проводив досліді в пошуках специфічної вакцинації пухлин.**

**Олександр Безредка
народився в сім'ї
ївритомовного письменника
Е. Іш-Ноомі й все життя
зберігав вірність юдаїзму**

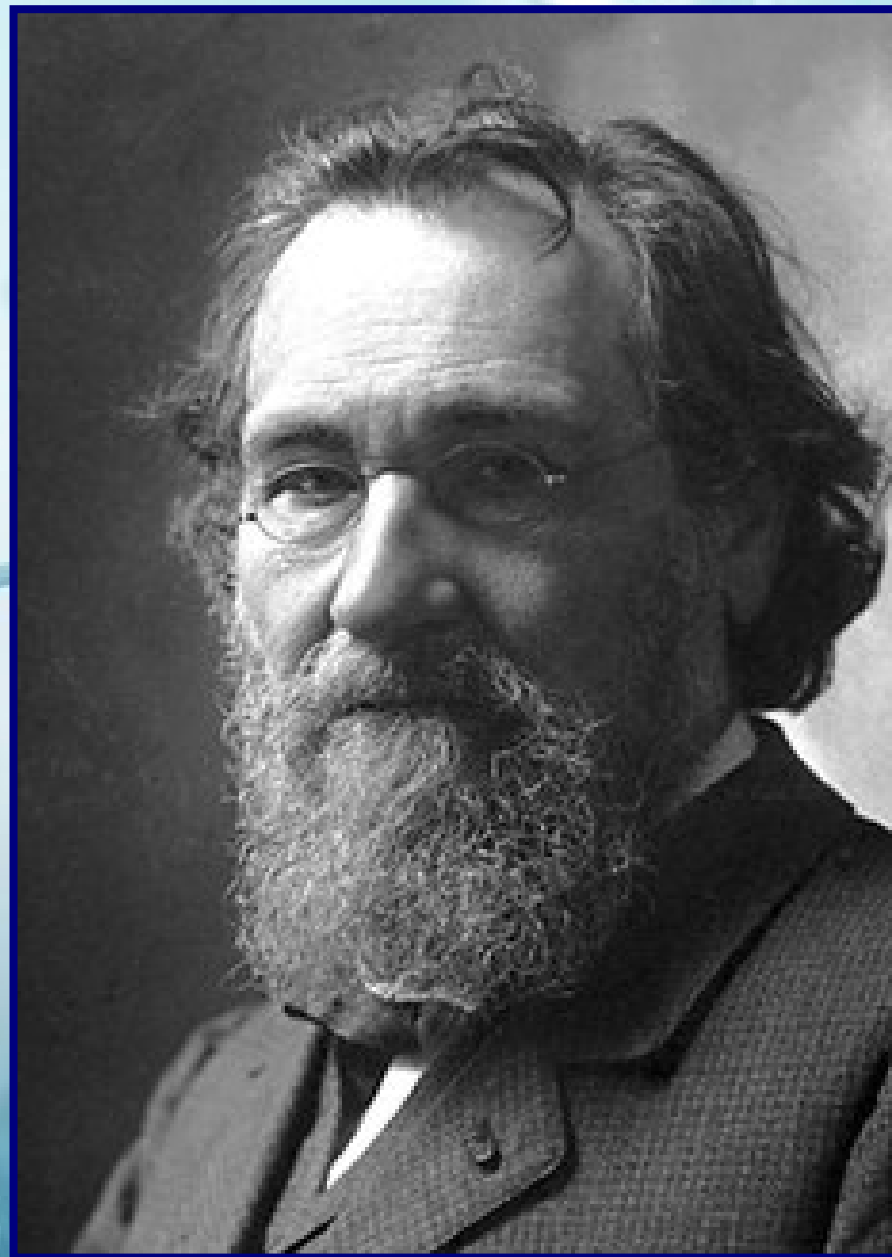
**Початкову освіту здобув у
гімназії, а потім продовжив
навчання на кафедрі
природничих наук фізико-
математичного
факультету
Новоросійського
університету в Одесі (нині
Одеський національний
університет імені І.І.
Мечникова)**

Н. Д. Зелінський та А. М. Бутчер (1937)

**У студентські роки
захопився хімією.
Перші наукові
дослідження проводив
під керівництвом
Миколи Зелінського.
За публікацію роботи
«Досвід історії розвитку
стереохімічних поглядів»
ректорат університету
нагородив Олександра
Безредку золотою
медаллю**

*Досить часто до сім'ї
Безредків приходив на
гостини товариш батька,
на той час вже досить
відомий вчений – Ілля
Мечников, який ділився
новинами медицини,
чим і зацікавив
допитливого Олександра.
Зрештою це захоплення
переросло в бажання
опанувати медичну науку.
Та зробити це виявилось
не просто*

Ілля Мечников

По закінченні в 1892 році фізико-математичного факультету Новоросійського університету, Олександр спробував подати документи на медичний факультет Київського, а потім Московського університетів.

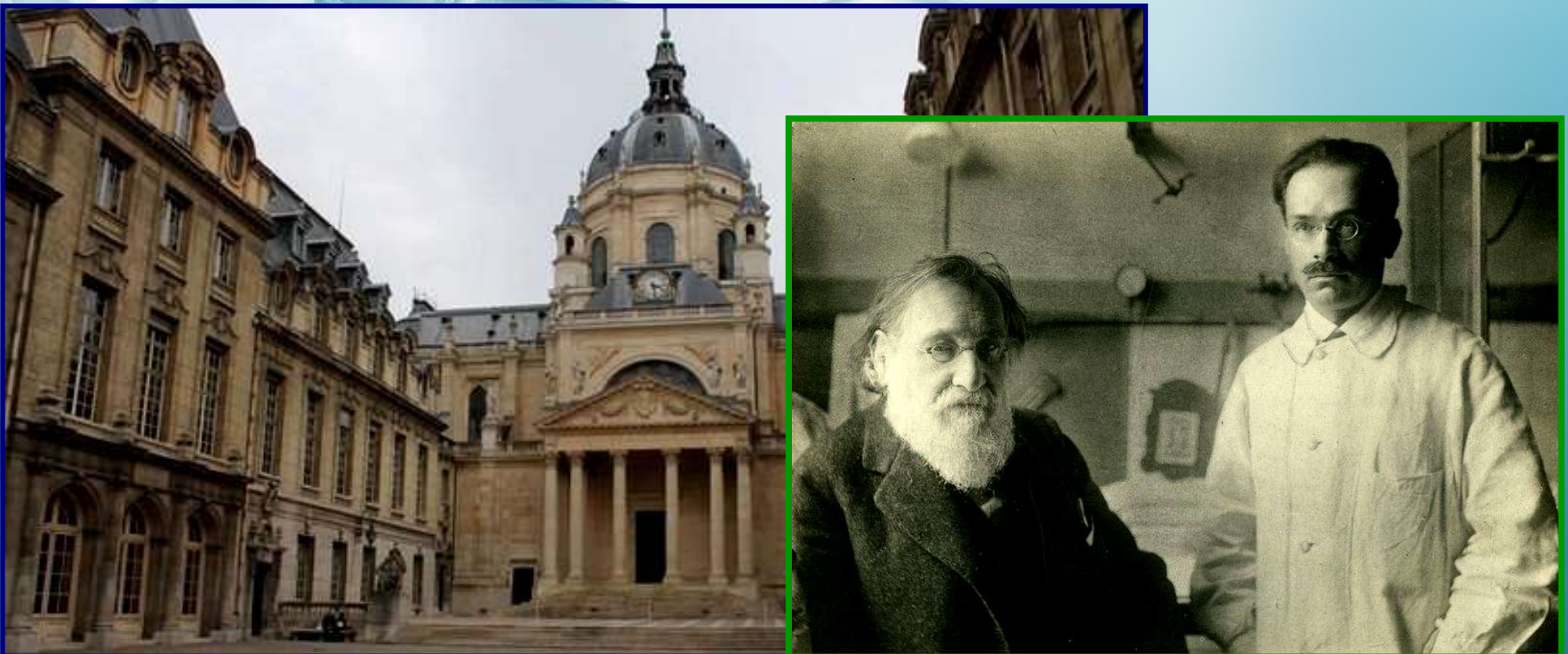
Але отримав відмову! Не тому, що знань бракувало, а тому, що він був юдеєм за віросповіданням!

Продовжити наукову кар'єру на той час було можливим лише після прийняття християнства. Та хлопець відмовився. Безредка до кінця життя зберігав вірність юдаїзму

Допоміг молодому науковцю Ілля Мечников: він саме переїздив до Парижа працювати у Пастера і забрав із собою Олександра за умови, що той вступить до Сорбонни.

У 1893 році талановитого молодого хіміка з України – Олександра Безредку, лише за наявними науковими роботами, зараховують без вступних іспитів одразу на другий курс медичного факультету Сорбонни!

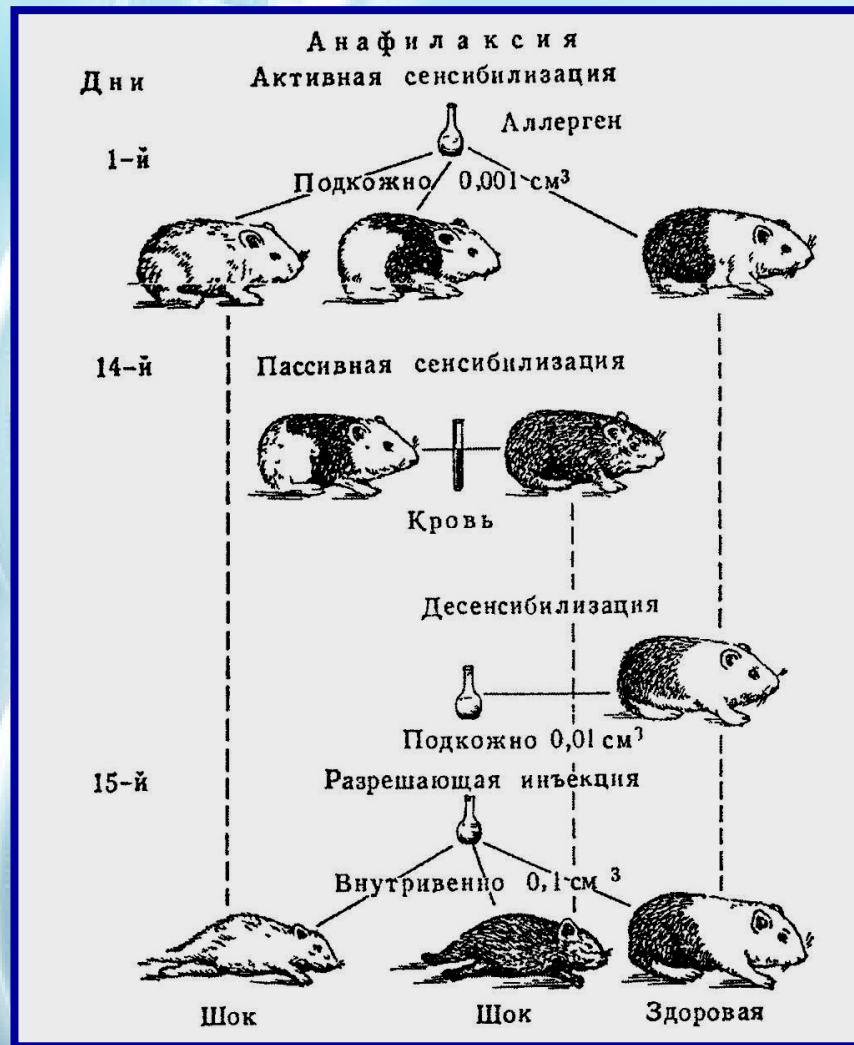

***По закінченні
в 1897 році Паризького
університету, Безредка
продовжив роботу
в Інституті Пастера
штатним асистентом
лабораторії
морфологічної
мікробіології, якою
завідував заступник
директора інституту
Ілля Мечников***

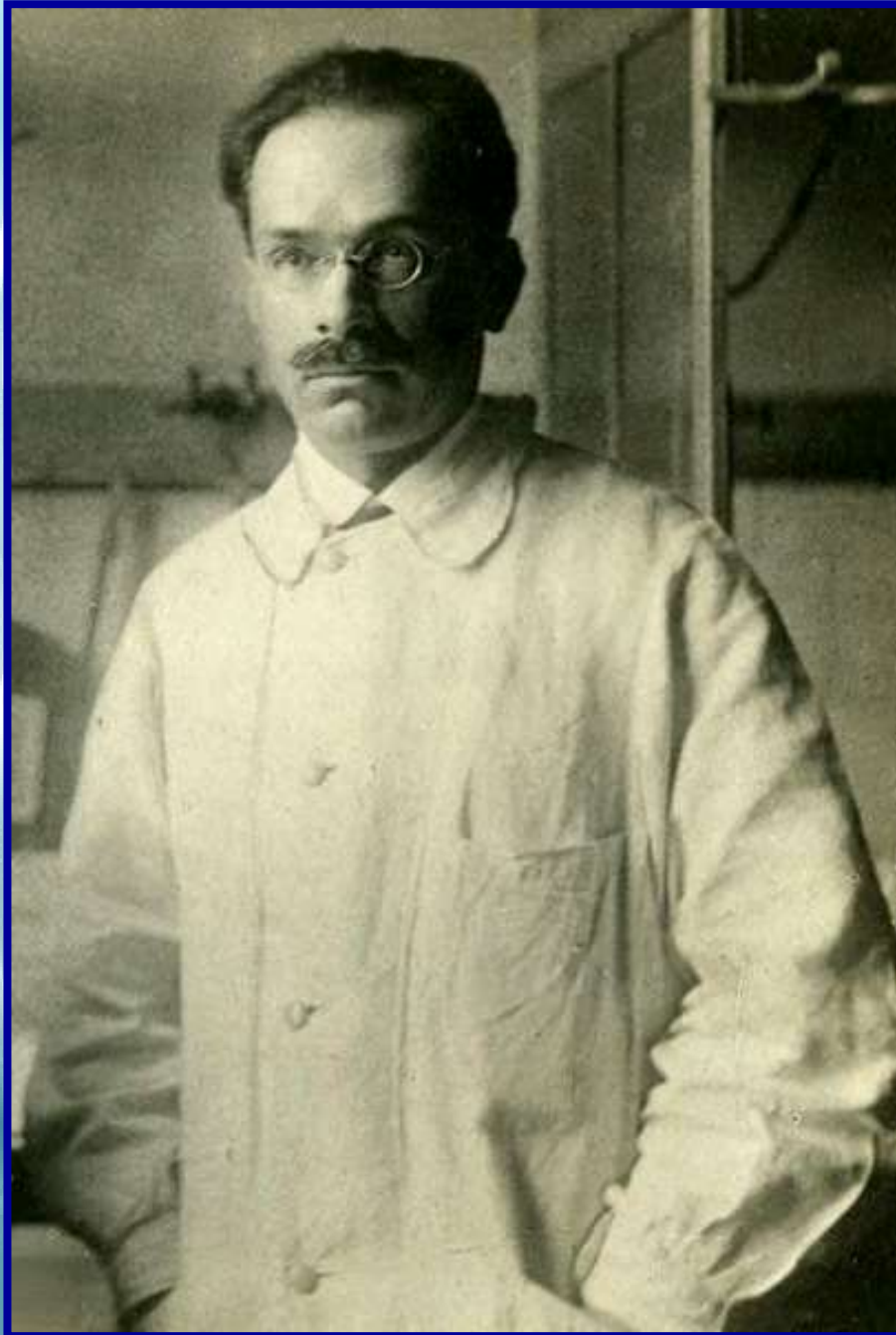
Луї Пастер

Найгострішими проблемами Парижа на рубежі століть були сифіліс та черевний тиф. Пастер вважав, що в боротьбі з цими захворюваннями повинна допомогти вакцина з живих, але ослаблених збудників. Безредка вирішив піддати тифозну паличку «нападу» антитіл. Коли вони з різних сторін атакують мікроб, він стає менш активним, і його можна вводити в організм, аби «навчити» імунітет із ним боротися

Але, доки вчені спрямовували свою увагу на тиф, виникла нова загроза – анафілаксія. У 1906 році дослідник занурився у вивчення цієї проблеми, намагаючись відшукати способи боротьби з анафілактичним шоком. Олександр Безредка розробляє метод дробової десенсибілізації, який досі вважається класичним, і у світовій науковій літературі отримав назву «метод Безредки»

Олександр Безредка паралельно з фізіологом Шарлем Ріше запровадив термін «Анафілактичний шок», але француз отримав Нобелівську премію (1913), українець же залишився ні з чим

У 1907 році О. М. Безредка активно працює над створенням першої лікувальної пилкової вакцини для специфічної імунотерапії алергічних захворювань

У 1910 році Олександр Безредка стає професором, а в 1916 році заступником директора Інституту Пастера

Неабиякої популярності здобули дослідження проблем місцевого імунітету, які професор проводив протягом 12 років: із 1913 по 1925 рік

О. Безредка писав:

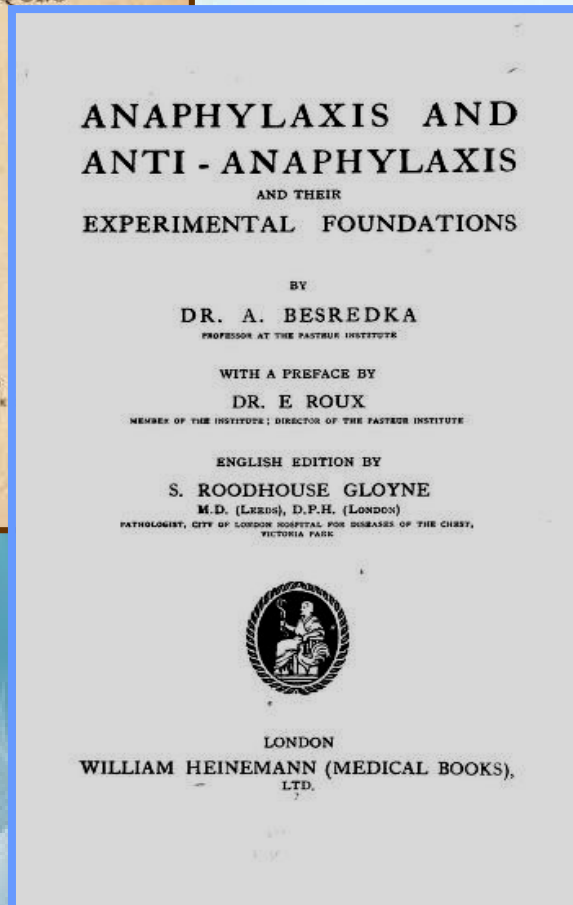
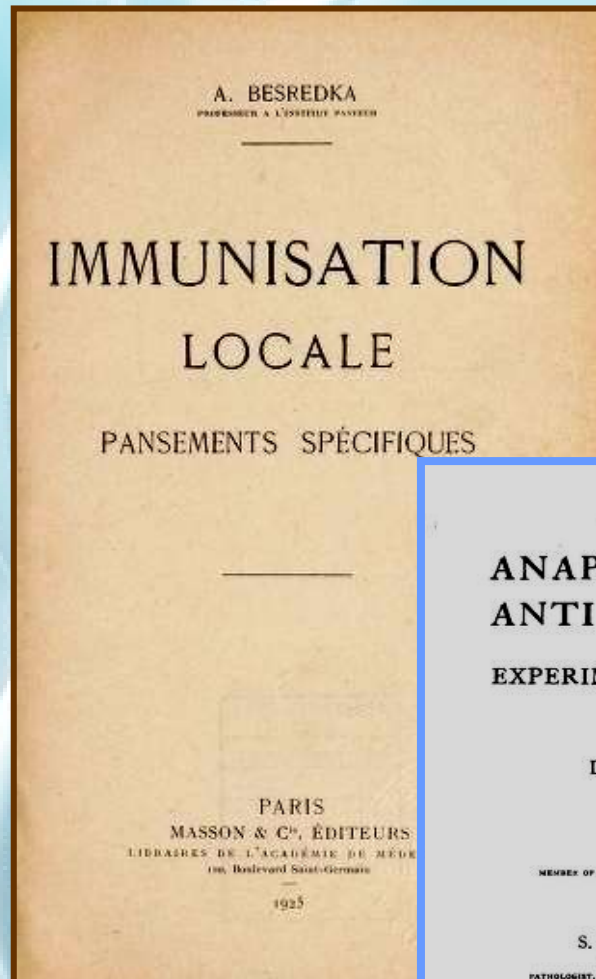
«По существу, механизм иммунитета заключается в том же самом, что и механизм инфекции. Разница только в интенсивности. Когда чувствительная ткань бурно реагирует на введение антигена (чужеродного вещества), дело кончается победой инфекции и смертью. Когда реакция со стороны чувствительной ткани слабая, в организме устанавливается иммунитет»

Учення Безредки знайшло практичне застосування в хірургії, дерматології, гінекології, офтальмології

Його відкриття і дослідження лягли в основу низки цінних методів профілактичної та лікувальної медицини:

- ▶ ***«вакцинація за методом Безредки» перорально проти черевного тифу, дизентерії, холери, сибірки, віспи;***
- ▶ ***вакцинація через шкіру проти стрептокової і стафілокової інфекції;***
- ▶ ***використання запропонованого ним препарату «антивірус» переважно для лікування гнійних інфекцій***

Олександр Безредка є автором низки статей у паризькому медичному журналі «Медицина». 60 праць із проблем місцевого імунітету! Він – автор книг із медицини «Місцева імунізація» (1926), «Про значення подразників в інфекції й імунітеті» (1927), «Анафілаксія і анти анафілаксія» (1930) «Антивірусотерапія»

ПРОФ. А. М. БЕЗРЕДКА

ИСТОРИЯ ОДНОЙ ИДЕИ

ПЕРЕВОД С ФРАНЦУЗСКОГО
ПОД РЕДАКЦИЕЙ
ПРАСОН. ВМ. КОСАНА

НАУЧНАЯ МЫСЛЬ.
ХАРЬКОВ
1926

У 1921 році, до десятої річниці з дня смерті свого наставника – Іллі Мечникова, вдячний учень – Олександр Безредка видав книгу «Історія однієї ідеї», у якій з душевною теплотою та глибоким знанням особистості геніального вчителя, описав його життя, наукову діяльність та таку ж долю емігранта, як і в нього самого

Послідовник Мечникова, Безредка створив власну наукову школу – через його лабораторію пройшли сотні лікарів та бактеріологів різних країн

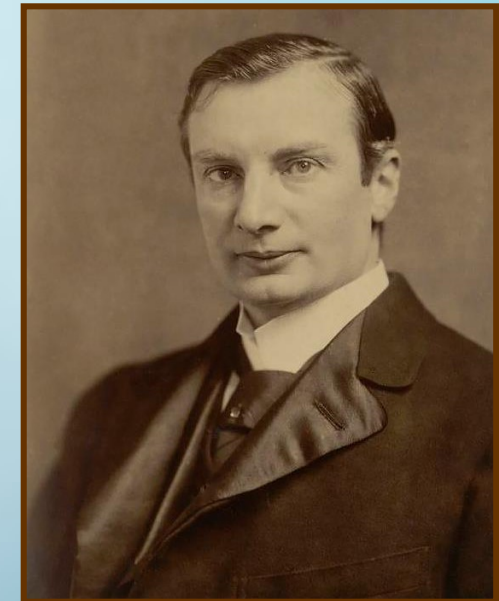
Олександр Михайлович був активним членом єврейських організацій, співпрацював з єврейською пресою

Під час Першої світової війни служив у французькій армії. Був фельдшером санітарного потягу, головним мікробіологом Верденської фортеці, де навчав лікарів методу запобігання шоку при введенні протиправцевої вакцини, що зберегло тисячі життів

Олександр Безредка у військовій формі, під час війни 1914-1918 рр. Фото © Інститут Пастера - музей Пастера

*І в Одесі, і в Парижі Олександр Михайлович
мешкав в одному будинку з Нобелівським
лауреатом Володимиром Хавкіним*

*Той самий
будинок в Одесі,
де жив Безредка.
Фото наші дні
(dumskaya.net)*

**Помер О. М. Безредка
28 лютого 1940 року
в Парижі від
серцевого нападу**

**Олександр Безредка:
«По суті, механізм
імунітету полягає
в тому ж, що й
механізм інфекції.
Різниця лише в
інтенсивності»**

Використані джерела:

1. Безредка А.М. (1870-1940) // Журнал микробиологии, эпидемиологии и иммунологии. – 1971. – № 4. – С. 58.
2. Нижник Т.П. Безредка Олександр Михайлович // Енциклопедія Сучасної України. – Київ : Координаційне бюро ЕСУ України НАН України, 2004. – Т. 2 – С. 389
3. Український Радянський Енциклопедичний Словник: у 3-х т. / Гол. ред. Бажан М. – К : Голов. ред. УРЕ УРСР, 1966. – Т. 1 : А – Калібр. – 752 с.
4. АЛЕФ Ежеквартальный международный еврейский журнал
<http://www.alefmagazine.com/pub3449.html>
5. Он принял пост у Мечникова... // Здоров'я України. – 27.03.2015. –
<http://health-ua.com/article/16578-on-prinyal-post-u-mechnikova>
6. Шевелєва Мар'яна Олександр Безредка – імунолог і мікробіолог світового рівня з Одеси // Український інтерес <https://uain.press/blogs/oleksandr-bezredka-imunolog-i-mikrobiolog-svitovogo-rivnya-z-odesy-1205500>